

dwars

studentenblad van de
Universiteit Antwerpen

De lerarenopleiding
wie waagt er zich nog aan en waarom?
interview met Peter Van Petegem

De Minister van Onderwijs is wel capabel.
De lerarenopleiding is niet te zwaar.
Onzinnige werkjes maken is wel nuttig.
De Minister van Onderwijs is wel capabel.
De lerarenopleiding is niet te zwaar.
Onzinnige werkjes maken is wel nuttig.
De Minister van Onderwijs is wel capabel.
De lerarenopleiding is niet te zwaar.
Onzinnige werkjes maken is wel nuttig.
De Minister van Onderwijs is wel capabel.
De lerarenopleiding is niet te zwaar.
Onzinnige werkjes maken is wel nuttig.

Jongerenwerkloosheid

Antwerpse cultuur vervolgd!

nummer 9
maart 2003
jaargang 2

Gelukkig nieuwjaar! (een beetje laat maar welgemeend) 🐼 Ik hoop dat iedereen genoten heeft van zijn/haar vakantieweekje dat spijtig genoeg weer veel te kort was. 🐼 De studenten van de universiteit van Parijs-Orsay hebben op dit gebied meer geluk. De instelling bleef namelijk een extra week gesloten. Door geldtekort en hoge stookkosten moest de universiteit bezuinigen. 🐼 De enige oplossing om deze kosten te drukken, was de unief een tweede week sluiten. 🐼 De Belgische universiteiten kennen dit probleem blijkbaar niet. Volgend academiejaar wordt er 30 miljoen euro extra vrijgemaakt voor fundamenteel wetenschappelijk onderzoek. 🐼 Dit krijgen we niet rechtstreeks in onze handen gestopt. 🐼 De universiteiten zullen dit geld ontvangen in de vorm van een gedeeltelijke vrijstelling van bedrijfsvoorheffing ten laste van de werkgever (universiteit) over het loon

voor wetenschappelijke medewerkers. (wel, het is alvast ingewikkeld genoeg). 🐼 Het wiskunde- en natuurkundegebouw van de vrije universiteit van Amsterdam heeft een huisdier. 🐼 Het liefvallige beestje, een bruine rat, heet Max en huist in het toilet. 🐼 Gebruik van het toilet is niet aan te raden! 🐼 Op de UIA zijn er in ieder geval ook huisdieren genoeg! 🐼 En hoe zijn de examens afgelopen? 🐼 Iemand betrap op spieken? 🐼 58 uniefstudenten uit Bangkok hadden dit jaar dikke pech. 🐼 Of mag ik zeggen geluk bij een ongeluk? 🐼 Zij werden betrap met vibrerend ondergoed. 🐼 Deze studenten hadden hun biepers in hun onderbroek gestopt om op die manier de antwoorden van de vragen te ontvangen. Hadden ze nu maar aan die trilfunctie gedacht... 🐼 In een van de vorige dwars-nummers stond een oproep van het bedrijf Condomi, dat studenten zocht voor een natte droomjob. 10.000 studenten stelden

zich kandidaat om tegen betaling een selectie condooms uit te testen. 🐼 Slechts tien jongemannen kregen de kans om hun talenten te benutten. Ik vraag me wel af hoe de sollicitatie verliep... 🐼 11 studenten van de Our Lady Higher Secondarieschool uit Pudukurucchi (India) werden op basis van een wel heel bizarre reden van school gesmeten: ze hadden alle 11 een snor. 🐼 De school verbood dit omdat het onhygiënisch en onfris zou zijn. Inmiddels zijn 8 van de 11 studenten bekeerd en gaan ze snorloos door het leven. 🐼 Ik sluit deze keer af met een oproep van een student van de UA: 🐼 *Ik zoek het meisje met de fonkelende ogen dat vorige week in 't Kaf van de UIA zat. Je droeg een grijze broek en een zwarte jas en dronk een kopje koffie. Sinds ik je zag, kan ik aan niets anders meer denken. Spreken we eens af? Je kan me altijd een mail sturen: bramzoektjou@hotmail.com.*

(mb)

Inhoud van dit nummer

- 2 SMS & colofon
- 3 Of wa?
- 3-7 De lerarenopleiding doorgelicht
- 8 Lanoye als hofnar
- 9 Cultuurparticipatie, ook door u
- 10 Cultuurantennes
- 11 Muziek en film
- 12-15 Wij kiezen, u stemt
- 15 Burgerhout-debat onttaard
- 16 Antwerp by Night

Colofon *dwars*

dwars is het studentenblad van de Universiteit Antwerpen, gemaakt voor en door haar studenten.

Het verschijnt maandelijks tijdens het academiejaar en wordt gratis verdeeld op de UA-campussen RUCA, UFSIA en UIA.

Huidige oplage: 3.500 exemplaren.

V.U.: Jan Adriaenssens, Lange Nieuwstraat 55, B-2000 Antwerpen.

Drukkerij: Van der Poorten, Kessel-Lo.

Hoofredactie: Jan Adriaenssens.

Eindredactie: Kristof De Pooter, Matthias Debruyne, Kris Hammeuw, Ewald Peters, Veerle Van Poucke.

Redactie: Michèle Blockhuys, Bart Braem, Ann Franssen, Katleen Jaspers, Els Lenaerts, Thomas Vanhees, Tomas Verachtert, en Valérie Wechuysen.

Vormgeving: Jan Adriaenssens en Matthias Debruyne.

Fotografie: AMOZ en Kelly Dorekens.

Puzzelredactie: Raf Bocklandt.

Foto voorpagina: Kelly Dorekens.

Werkten mee aan dit nummer:

De Schrijfacademie onder leiding van Geert Lernout en Gert Morreel:

Anke Brouwers, Katrien De Loose, Julie De Mul, Carl De Strycker, Saskia Martens, Robin Ollivier, Veerle Van den Broeck, Vera Van Kerckhoven, Jurgen Van Haecht, Remi Van Trijp.

Vragen, opmerkingen en suggesties zijn van harte welkom, alsook lezersbrieven. Anonieme brieven komen echter niet in aanmerking. De redactie behoudt het recht om ingezonden stukken in te korten, of niet te plaatsen.

Jaarabonnement per post:
10 euro (studenten), 15 euro (anderen)

Redactielokaal en correspondentieadres:
dwars - studentenblad UA
Lange Nieuwstraat 55
B-2000 Antwerpen

dwars@ua.ac.be
<http://www.ua.ac.be/dwars/>

Mijnheer de president, welterusten.
Slaap maar lekker in je mooie witte huis.
Denk maar niet te veel aan al die verre kusten
waar uw jongens zitten, eenzaam, ver van thuis.
Denk vooral niet aan die zesenvestig doden,
die vergissing laatst met dat bombardement.
En vergeet het vierde van die tien geboden
die u als goed christen zeker kent.

Denk maar niet aan al die jonge frontsoldaten
eenzaam stervend in de verre tropennacht.
Laat die bleke pacifistenkliek maar praten,
mijnheer de president, slaap zacht.

Droom maar van de overwinning en de zege,
droom maar van uw mooie vredesideaal
dat nog nooit door bloedig moorden is verkregen,
droom maar dat het u wel lukken zal dit maal.
Denk maar niet aan al die mensen die verrekken,
hoeveel vrouwen, hoeveel kinderen zijn vermoord.
Droom maar dat u aan het langste eind zult trekken
en geloof van al die tegenstand geen woord.

Bajonetten met bloedige gevesten
houden ver van hier op uw bevel de wacht
voor de glorie en de eer van het vrije westen.
Mijnheer de president, slaap zacht.

Schrik maar niet te erg wanneer u in uw dromen
al die schuldeloze slachtoffers ziet staan
die daarginds bij het gevecht zijn omgekomen
en u vragen hoe lang dit nog zo moet gaan.
En u zult toch ook zo langzaam wel weten
dat er mensen zijn die ziek zijn van 't geweld,
die het bloed en de ellende niet vergeten
en voor wie nog steeds een mensenleven telt.

Droom maar niet te veel van al die dode mensen,
droom maar fijn van overwinning en van macht.
Denk maar niet aan al die vredeswensen.
Mijnheer de president, slaap zacht.

Boudewijn De Groot, 1965.

professor Peter Van Petegem, lerarenopleiding

**“Ik hoor
studenten
soms klagen
over de
werkdruk.”**

De lerarenopleiding kent sinds enkele jaren weer enig succes. Een extra motivatie voor studenten om deze opleiding te volgen blijft het lerarentekort in vele Vlaamse scholen. Het Ministerie van Onderwijs meldt echter dat dit tekort tegen 2006 grotendeels weggewerkt zal zijn. Maar hoe betrouwbaar zijn gegevens uit deze kringen? We leggen ons oor voor alle zekerheid even te luister bij professor *Peter Van Petegem*, de docent van de academische initiële lerarenopleiding (AILO). Naast het bespreken van voorgenoemd probleem, gaat hij ook in op de hervorming van de opleiding en de lerarenopleiding *an sich*.

DWARS *In bepaalde Vlaamse secundaire scholen is er momenteel een tekort aan leerkrachten. Hoe is het zover kunnen komen?*

PROFESSOR VAN PETEGEM De voorbije

jaren kenden we een economische hoogconjunctuur, waardoor heel wat mensen voor andere bedrijfssectoren kozen. Jonge mensen zullen in periodes van economische zekerheid niet kiezen voor het onderwijs, waar ze een vaste benoeming kunnen krijgen. In periodes

van economische hoogconjunctuur zal men eerder gaan opteren voor jobs buiten de onderwijssector. Dat heeft er toe geleid, dat er tekorten zijn ontstaan aan instroom in het onderwijs. Bovendien zitten we met het probleem, dat er momenteel een relatief grote uitstroom is.

Tijdens de jaren zestig is er een enorme toename geweest van het aantal leerkrachten die nu allemaal aan het pensioneren zijn. De bevolkingspiramide van leraren staat als het ware op zijn kop. Je hebt relatief veel ouderen die uitstromen, terwijl de instroom van jonge leerkrachten beperkt is. Zo is dit tekort kunnen ontstaan.

DWARS *Welke vakgebieden zijn er over het algemeen het ergste aan toe?*

VAN PETEGEM Als we dit beperken tot de groep van de academische lerarenopleiding zijn dat mensen uit de exacte wetenschappen en recent ook germanisten. Het is vandaag heel moeilijk om een leraar fysica of informatica te vinden. Van een schooldirecteur uit het Brusselse kregen we te horen dat hij al een aantal weken zelf wiskunde gegeven heeft omdat hij geen geschikte leerkracht vond. Toch situeert het probleem zich enkel binnen de genoemde vakgebieden en is het geen algemeen probleem.

Tekort

DWARS *Is er nog steeds een lagere opkomst van leerlingen uit de exacte wetenschappen dan uit de humane wetenschappen?*

VAN PETEGEM Wat de deelname van studenten uit de exacte wetenschappen betreft zitten we met een probleembij de instroom, behalve voor biologie.

“De academische lerarenopleiding heeft voor de meeste deelnemers echt wel zin.”

Van de studenten wiskunde, scheikunde of fysica zijn er weinigen die zich hebben ingeschreven.

Eenzijds is dit te wijten aan het feit dat een beperkt aantal studenten in dergelijke opleidingen afstudeert. Anderzijds ziet men binnen deze richtingen een relatief groot aanbod van doctoraatsplaatsen. Dat brengt deze mensen er toe eerder voor een onderzoekslaan te opteren dan wel voor een loopbaan in het onderwijs.

DWARS *Oefent dit tekort een zekere invloed uit op de academische lerarenopleiding?*

VAN PETEGEM Het tekort situeert zich vooral in het secundair onderwijs. Hier is reeds wat media-aandacht rond geweest. Vlaams Minister van Onderwijs Vanderpoorten heeft een campagne gevoerd om het leerkrachtenberoep in de picture te zetten. Je zou kunnen denken, dat dit een effect heeft op de bereidheid van om deel te nemen aan de lerarenopleiding. Dit jaar stellen wij een enorme toename vast in de inschrijvingen.

De essentie is voor mij de verschuiving van de leraar als lesgever naar de leraar als begeleider.

(foto AMOZ)

Dat kàn te maken hebben met de media-aandacht rond het lerarentekort.

Het zou ook te wijten kunnen zijn aan de verandering van de conjunctuur op de arbeidsmarkt of aan de op til zijnde hervorming van de lerarenopleiding. Vlak voor de vorige hervorming in 1996 hebben we ook meer inschrijvingen gehad. Er was toen sprake van het verhogen van de studielast. Mensen die twijfelen denken dan: “ik ga me nog snel eventjes inschrijven, zodanig dat ik er iets makkelijker vanaf kom.”

Voorts is er de voorbije jaren een toegenomen interesse geweest van mensen die reeds afgestudeerd zijn. Dat aantal heb ik voortdurend zien aangroeien. Als ik aan de verhouding van de eerste bijeenkomst dit jaar terugdenk, stel ik vast dat 40% van de deelnemers reeds afgestudeerd is. Zij zijn reeds aan het werk of volgen een bijkomende opleiding, die ze combineren met de lerarenopleiding.

Levenslang leren

DWARS *Waar liggen de klemtonen binnen de academische lerarenopleiding? Aan welk profiel moet een leerkracht van de 21ste eeuw beantwoorden?*

VAN PETEGEM Wij hebben heel mooie instrumenten om na te gaan welk beeld

er van de moderne leraar bestaat. In de lessen beklemtonen we dat meer en meer de behoefte bestaat om leerlingen uit te rusten met een aantal middelen die hen zelfstandig leren werken. Ook de noodzaak tot voortdurend bijscholen is een belangrijke tendens. Vooral in de informaticasector is dit het geval. Dit is een gevolg van de snelle veroudering van kennis en we moeten dit fenomeen de leerlingen ook bijbrengen. Zo zullen ze in staat zijn ‘levenslang te leren’.

De klemtoon voor leerkrachten van de 21ste eeuw ligt op het bekwaam van de leerlingen in het ‘zelfverantwoordelijk leren’. We willen af van de leraar die voortdurend aan de leerlingen zegt hoe zij het moeten doen: zo wordt de leerling in een passieve rol geduwd. Men moet de leerling meer gaan activeren voor zijn eigen leren, zodanig dat hij daar op langere termijn ook toe in staat is. In plaats van instructor of lesgever wordt de leraar de begeleider van leerprocessen bij leerlingen.

Daarnaast zijn er een aantal basiscompetenties waarover een leraar moet beschikken, als hij goed wil functioneren in het huidige onderwijs. Een leraar moet het onderwijs kunnen organiseren, maar moet ook de belangrijke rol van opvoeder vervullen. Vroeger volstond het vaak enkel het eigen vak te beheersen. Nu is ook de samenwerking

tussen leerkrachten van belang. De leraar is vandaag niet langer keizer, koning, admiraal, baas in eigen klaslokaal, maar wordt lid van een team.

Voorts moet een moderne leerkracht op een degelijke manier met de ouders kunnen communiceren. Dit laatste kwam vroeger nauwelijks aan bod. De essentie is voor mij de verschuiving van de leraar als lesgever naar de leraar als begeleider. Het lesgeven van de leraar staat niet langer centraal, maar wel het leren van de leerling. Deze tendens is bovendien ook aan de gang in het hoger onderwijs.

DWARS *Is het mogelijk om de zaken op een zwarte-witte manier voor te stellen. Is de academische lerarenopleiding voor de goeden tijdverlies en voor de slechten eerder een remediëring?*

VAN PETEGEM Dat zwart-witte klopt niet, als we het over het merendeel van de deelnemers hebben. Je hebt inderdaad twee extreme groepen binnen de lerarenopleiding. Er zijn grote uitzonderingen die zonder deze opleiding wellicht snel zouden doorhebben waar het om gaat in het onderwijs.

Beperkte communicatieve capaciteiten

Aan de andere kant heb je mensen

die omwille van hun beperkte communicatieve capaciteiten zelfs na de opleiding er moeilijk in zullen slagen om in een klas te presteren. Je hebt dus wel extremen, maar dat zijn uitzonderingen.

Voor het bulk van de studenten heeft een lerarenopleiding wel degelijk zin, enerzijds om aan de ontwikkeling van een aantal competenties te werken, zowel op theoretisch als praktisch vlak.

Anderzijds is ook de aanzet tot kritische reflecties over wat je aan het doen bent, van groot belang. De meeste leerkrachten zullen hier zelf niet spontaan toe komen. Het beeld van ‘je hebt het of je hebt het niet’ is eerder een achterhaalde opvatting van het lerarenberoep. De academische lerarenopleiding heeft voor de meeste deelnemers echt wel zin.

Onderwijsinspectie

DWARS *U werkt ook samen met verscheidene Vlaamse scholen. Is deze samenwerking er op gericht deze nieuwe concepten in het onderwijs te integreren?*

VAN PETEGEM Vanuit onze onderzoeksgroep lopen een aantal begeleidingsprojecten. Vier jaar geleden heb ik een nascholingsproject ontwikkeld in verband met zelfevaluatie. Hierdoor worden scholen in staat gesteld om hun eigen sterktes en zwaktes te onderkennen,

er gepaste gevolgen aan te geven en ze te vertalen in acties. Voor een stuk hebben we de scholen hierin begeleid. Ondertussen hebben we dit initiatief binnengebracht in bijna de helft van de achthonderd à negenhonderd Vlaamse secundaire scholen. Dit heeft wel zijn gevolgen. We hoorden van de onderwijsinspectie dat scholen middels die begeleiding beter in staat zijn zichzelf te beoordelen.

Een ander luik heeft te maken met het begeleiden van scholen om het gedachtegoed dat wij in de lerarenopleiding voorstaan aan de man te brengen. Ik stel tevens vast dat we hierin een mediërende rol spelen door scholen dichter bij elkaar te brengen. Scholen kunnen ook leren van elkaar. Het werk van onze expertisegroep Open Leren is hierbij zeer behulpzaam. Scholen worden

uitgenodigd om expertisen en ervaringen uit te wisselen. Ik heb het gevoel dat zij daar ook veel aan hebben.

Daarnaast kijken zij heel erg uit naar de nieuwe generaties van afgestudeerde leraars uit onze opleiding. Zij zijn immers reeds vertrouwd met de essentie van het begeleid zelfstandig leren. In die zin proberen we dus goede relaties met de scholen te onderhouden.

Verzwaren is in

DWARS *De hervorming van de huidige academische lerarenopleiding is reeds in de maak. Waarom heeft men er voor gekozen om deze opleiding te verzwaren?*

VAN PETEGEM Ten eerste is het laatste

woord over deze hervorming nog niet gezegd. Voorts vinden wij de besluitvorming daaromtrent allesbehalve. Hoe de lerarenopleiding daarbij betrokken wordt, komt in de media niet altijd correct naar voor. De verzwaring heeft te maken met het nieuwe beeld van de leraar. De basiscompetenties van een beginnende leraar kunnen binnen de huidige lerarenopleiding van 30 studiepunten niet gerealiseerd worden. Als men dit vergelijkt met de regentaatsopleiding die 180 studiepunten in beslag neemt is dit vrij weinig.

We moeten nu voortdurend kiezen wat we aan bod laten komen en leveren zo leerkrachten af die eigenlijk onaf zijn. Ook wanneer we de studielast van onze opleiding vergelijken met die van opleidingen in het buitenland, zien we vast dat die veel lager ligt. In tal van Europese landen of de VS gaat het om 60 studiepunten. Verder stelt men wereldwijd een academisering van de lerarenopleiding vast. In de VS kan men enkel nog een lerarenopleiding op academisch niveau volgen.

Pretpakket

DWARS *Vele studenten zullen er niet mee kunnen lachen dat de lerarenopleiding van 30*

“Het zou verkeerd zijn, mocht deze opleiding aan studieduur en kwaliteit moeten inboeten om aan de hand van een pretpakket twee diploma’s te krijgen.”

(foto AMOZ)

naar 60 studiepunten zal worden opgetrokken. Zal de verzwaarde opleiding niet moeilijker te combineren zijn met de hoofdstudie?

VAN PETEGEM Je krijgt natuurlijk wel een apart mastersdiploma. Het is niet zo maar iets dat je eventjes naast je reguliere opleiding doet. Het is een volwaardige opleiding van 60 studiepunten waar je ook een volwaardig diploma voor krijgt.

Ik hoor studenten soms klagen over de werkdruk. We stellen hoge eisen omdat je een bijkomend diploma krijgt, dat in het huidige geval voor 30 studiepunten staat. Het zou verkeerd zijn, mocht deze opleiding aan studieduur en kwaliteit moeten inboeten, om aan de hand van een “pretpakket” twee diploma’s te krijgen.

DWARS *Dat spreekt voor zich. Gaat volgens u de kwaliteit ook verbeteren?*

VAN PETEGEM Hoe de hervorming er uiteindelijk zal uitzien, is voor ons koffiedik kijken. Wij kregen een nota van een paar bladzijden lang, maar die was niet al te indrukwekkend. De voorstellen van de academische lerarenopleiding zelf zijn veel grondiger dan die van de minister. Ik denk wel dat een uitbreiding van de opleiding een kwalitatief rijkere leraar aflevert die beter voorbereid is om zijn loopbaan te beginnen.

DWARS *Professor Van Petegem, wij danken u voor dit gesprek.*

*Veerle Van Poucke, Tomas Verachtert
foto's AMOZ*

We zochten en vonden **voor- en tegenstanders** van de lerarenopleiding

“Er wordt geen rekening gehouden met ons!”

Het blijken vooral studenten uit wetenschappelijke richtingen te zijn die heel wat kritiek uiten over de lerarenopleiding.

Een van de redenen waarom zoveel studenten afhaken uit deze richtingen is, het feit dat ze vinden dat de opleiding vooral gericht is op germanisten en romanisten. Niet alleen gebruiken de leraars voortdurend taalkundig jargon, ook de onderwerpen van de discussies worden niet aangepast aan de studenten wetenschappen. *“Het is niet dat wij de Nederlandse taal niet beheersen, maar wij hebben geen drie- of vierjarige studie over taal achter de rug!”*, zeggen ze vol verontwaardiging. Bij het opstellen van de examenrooster wordt er geen rekening gehouden met de hoofdrichting. Hierdoor moeten deze studenten tijdens zware examens naar de unief moeten komen, enkel en alleen maar om een gesprek te voeren over het nut van taken.

Vervolgens zijn ze niet te spreken over de werkjes die je moet maken. Zo kregen enkele studenten wetenschappen de

opgave om een brochure te maken over de geschiedenis van een gebouw. Voor hen was dit onmogelijk om deze taak toe te passen op hun eigen studierichting. *“Wat moesten we dan doen, de inhoud van het gebouw berekenen of zo?”*, reageert een student fel.

De studenten beweren tevens dat de administratie van de lerarenopleiding volledig in het honderd loopt. Enkele medestudenten die nog met de opleiding stopten voor de examens, kregen in juni toch nog punten. Hoewel ze het hele jaar niks gedaan hadden, waren ze toch geslaagd.

Deze studenten wetenschappen geven de raad om de groep sneller in meer verschillende groepen te splitsen aangepast aan de studierichting. Ook vinden ze dat er meer leerkrachten uit verschillende vakgebieden moeten zijn. Maar ondanks de vele problemen, vinden de studenten het toch belangrijk dat de universiteit de mogelijkheid van een lerarenopleiding biedt.

(mb)

Volhouden kan ook

Gorik Hageman zit in het tweede jaar van de lerarenopleiding. We kunnen hem als een volharder in zijn vak beschouwen en hij weet hier ook goede redenen voor aan te halen.

“Het is zeker niet altijd even gemakkelijk om je hoofdstudie met de lerarenopleiding te combineren, maar je moet je prioriteiten stellen. Voor mij is mijn diploma Germaanse nog steeds het belangrijkste.

Het belangrijkste onderdeel vind ik de stage in een secundaire school. Daarna pas kun je zeggen of het lesgeven je al dan niet bevalt. Spijtig genoeg wordt er binnen de lerarenopleiding iets teveel

nadruk gelegd op theorie. Ik begrijp echter wel dat het niet gemakkelijk is om meer stage in zo'n eivol curriculum te proppen.

De eerste modules zijn eerder theoretisch. Vanaf module 3 en 4 heb je keuzevakken en werk je in groep aan een project. Het tweede jaar is dan weer veel meer op de praktijk gericht. Als je echt les wil geven moet je de lerarenopleiding zeker doen. Voor mij was het reeds een optie alvorens ik mijn studies Germaanse aanvatte. Het was dus een bewuste keuze om AILO te volgen en ik heb er tot op heden nog geen spijt van.”

(tov)

“Hoe de hervorming er uiteindelijk zal uitzien, is voor ons koffiedik kijken.”

(foto AMOZ)

De hofnar van 't Stad

Van slagerszoon met een brilletje tot stadsdichter van Antwerpen: Tom Lanoye mag in 2003 een heel jaar de hofnar van 't Stad spelen. Op 29 januari, één dag voor gedichtendag, kreeg hij officieel die taak toebedeeld. Hugo Claus en Leonard Nolens bedankten voor dit karweitje, maar Lanoye zag er wel iets in.

Lanoye zal dit jaar minstens zes gedichten schrijven waarin hij de actualiteit in Antwerpen becommentarieert en krijgt hiervoor de totale artistieke vrijheid. Er valt dus te verwachten dat hij zich met een scherpe blik en natuurlijk een scherpe pen van zijn taak zal kwijten. Wie geïnteresseerd is in de meer zakelijke kant: de schrijver vangt hiervoor het niet onaardige bedrag van 5000 euro.

De traditie van het stadsdichterschap gaat terug tot de middeleeuwen. Toen had bijna elke belangrijke stad een poëet in dienst die gelegenheidsverzen schreef bij alle belangrijke gebeurtenissen en luide de lof zong op zijn broodheren. Dat deze traditie anno 2003 springlevend is, bewijst het grote aantal steden dat tegenwoordig een schrijver engageert. De bekendste zijn Groningen, Den Haag, Gent en nu dus ook Antwerpen. Toch is het helemaal niet de bedoeling dat deze dichters propaganda maken voor de

stad in kwestie. Ze hebben hun eigen kijk op de gebeurtenissen en net die wordt gewaardeerd. Van Lanoye is al langer geweten dat hij er niet voor spek en bonen blijft bijzitten. Zijn columns getuigen van sociaal engagement en hij was niet te beroerd om kleur te bekennen tijdens de vorige verkiezingen toen hij op de Agalev-lijst stond. Wie zijn Monstertrilogie heeft gelezen met z'n analyse van de Belgische ziekte, weet dat er vuurwerk te verwachten valt. Geen verdroomde liefdesversjes dus, maar poëzie met ballen, waarin kritiek geleverd wordt en gal gespuwd.

Bovendien is dit geen initiatief waarbij de literatuur hoog verheven boven de hoofden van de Sinjoren zweeft. Ook de modale inwoner van de stad wordt immers bij dit project betrokken. Aan heel het stadsdichterschap is namelijk ook een wedstrijd gekoppeld. Elke Antwerpenaar mag op de teksten van Lanoye reageren, en wie echt scherp is, krijgt een prijs.

Maar het stadsbestuur heeft zich toch ook een beetje ingedekt tegen de kracht van het woord. Cultuurschepen Eric Anthonis heeft met Lanoye de afspraak gemaakt dat de dichter schrijft waar hij zin in heeft, maar dat het stadsbestuur kiest welke gedichten ze op grotere schaal gaan verspreiden.

De poëzie kan er maar wel bij varen. Deze keer wordt ze niet op bierkaartjes gekwakt of afgedrukt op vuilniszakken, maar zal ze op publieke plaatsen in heel de stad opduiken. Er wordt gedacht aan grote reclamepanelen, posters in bushokjes en

ook op de websites van de stadsdiensten moeten de verzen tevoorschijn floepen. Dit lijkt vooral een fijne waardering voor de mogelijke taak van de schrijver in deze samenleving, maar de vraag blijft of gedichten de wereld zullen kunnen veranderen of redden. Natuurlijk is het antwoord nee, maar de dichter kan wel het klankbord worden van wat leeft bij de bevolking en zo zijn steentje bijdragen tot het terugdringen van de verzuring. Hij kan proberen om frustraties en gevoelens van angst, woede of wanhoop dichtertlijk te ventileren. Iemand als Rutger Kopland bijvoorbeeld vindt het goed dat er bij bepaalde gelegenheden iets wordt geschreven "dat precies en tegelijk voor vele mensen toegankelijk is en ook voluit poëtisch". Andere prominente dichters zoals Stefan Hertmans huiveren dan weer bij de idee dat poëzie wordt ingezet voor allerlei maatschappelijke doeleinden. Het is aan de stadsdichter om een evenwicht te vinden tussen deze twee visies.

Benieuwd of Lanoye zwarte tranen zal laten om zijn stad of er eerder boze tongen op zal loslaten. Zijn diagnose voor België klonk een aantal jaren geleden: "Gespleten en bescheten", hoe het volgens hem ondertussen met Antwerpen gesteld is, daar kijkt iedereen naar uit. Aangezien ze beloofd hebben dat je er niet zal kunnen naast kijken: lees het zelf maar na. Doén!

Carl De Strycker

Cultuurparticipatie voor iedereen

Cultuur is niet vanzelfsprekend. Zowel het bijwonen van een culturele voorstelling als kennis over het concreet functioneren ervan is niet voor iedereen weggelegd. Mensen die weinig voeling hebben met culturele activiteiten zijn bijvoorbeeld niet altijd vertrouwd met het reserveren van tickets of het gebruik van een vestiaire en kijken misschien raar op wanneer ze plots een bel horen gaan. Kristien Mangelschots en Max Temmerman verduidelikten daarom graag wat het C.C. De Kern in Wilrijk precies doet om dit soort culturele drempels te verlagen.

Het cultureel centrum werkt hiervoor onder andere samen met “Martha!Tentatief”, een Antwerps theatergezelschap dat toneel brengt op locatie. Dit laatste aspect is trouwens erg belangrijk want mensen met weinig culturele bagage voelen zich niet altijd op hun gemak in het theater. Voor het C.C. De Kern komt het er dus op aan om projecten in hun eigen buurt te organiseren. Vandaar dat projecten niet plaatsvinden in het cultureel centrum in Wilrijk zelf maar op het Kiel, in Hoboken, op het Valaar.

Neem nu “Allo! Silvertop”, een coproductie met “Martha!tentatief” over de bewoners van de Silvertopblokken en hun leefwereld. Om ruchtbaarheid te geven aan de opvoering werd er vooraf een pannenkoekenslag georganiseerd en werd van deur tot deur gegaan om mensen te verzamelen voor een groepsfoto. De toneelvoorstelling vond plaats in de ondergrondse parking en bewoners konden er gratis heen. “Precies opdat ze voeling zouden krijgen met het reservatiesysteem, moesten ze zelf naar

het C.C. De Kern bellen voor tickets want dit kon niet ter plaatse geregeld worden”, stelt Marc Temmerman. Uiteindelijk resulteerde dit alles eind vorig jaar in een groot buurtfeest met muziek.

Een ander project is nog volop aan de gang. “Cultuurcafé De Rits” op het Kiel is een initiatief van het C.C. De Kern in samenwerking met “Een paar Apart vzw”. In haar brochure staat te lezen dat deze vereniging “projecten organiseert waarbij ze op zoek gaat naar manieren om de kennissenkring van mensen die in armoede leven uit te breiden met mensen die geen armoede kennen en omgekeerd”. Zodoende werd er samen met “Een paar Apart” gezorgd voor gratis vervoer, gratis tickets en kinderopvang. Nu wordt dit stelselmatig afgebouwd zodat bezoekers die niet echt vertrouwd zijn met culturele activiteiten geleidelijk aan leren hoe ze zelf de praktische kant moeten regelen. Kortom, mensen worden als het ware “kunst-matig” bij elkaar gebracht in het buurthuis dat de infrastructuur biedt.

In tegenstelling tot het cultureel centrum is het buurthuis een neutrale locatie én men bereikt er de plaatselijke bewoners

mee. Een keer per maand op donderdag wordt er een gratis voorstelling georganiseerd in het “Cultuurcafé De Rits”. De mensen kunnen er eten, drinken en praten terwijl er iets cultureels gebeurt op de scène. Het aanbod is erg gevarieerd: Wannes Van de Velde, Karel Vingerhoets, Pieter Embrechts, een videopresentatie van Dixie Dansercoer, The Best of Tres Tigres Tristes.

Wanneer er iemand zoals Wannes van de Velde geprogrammeerd staat, komen er bovenop het reguliere publiek nog eens honderd personen bij want sinds het C.C. De Kern het programma van het cultuurcafé in zijn jaarfolder heeft opgenomen, krijg je als het ware een

gemengd publiek. “Het is precies deze mix die de kansarme bewoners het belangrijkste vinden. Ze voelen zich nu niet echt bekeken wat bijvoorbeeld wel het geval zou zijn wanneer je een dergelijke groep mee zou nemen naar het cultureel centrum”, aldus Temmerman.

Wie zich afvraagt wat er binnenkort op het programma staat, kan een kijkje gaan nemen op de website van het cultureel centrum. Het maandelijkse Cultuurcafé De Rits vindt telkens plaats in buurthuis De Tirt - E. Laermansstraat 23, 2020 Kiel. Allen daarheen!

Vera Van Kerckhoven

*De Kern: www.dma.be/dekern
een paar apart vzw: 03.825.35.02*

De geit van Wilrijk houdt de wacht aan het Cultureel Centrum.

(foto Kelly Dorekens)

Organiseer je eigen cultuurevenement

In Antwerpen lopen er talloze mensen rond die bezig zijn met cultuur: er zijn muzikanten die voor een vrolijke noot zorgen op de Meir, fotografen die de mooiste beelden vastleggen, schilders die hun visie op doek brengen en ga zo maar verder. Daarnaast zijn er nog heel wat mensen die daar een brokje van

willen meepikken. Voor al deze cultuurfanaten zijn er sinds 1999 de "cultuuranntennes", mensen die niet alleen klaar staan om je de nodige informatie te geven over cultuur in Antwerpen, maar die je ook graag willen adviseren en begeleiden als je zelf iets wil organiseren.

"De cultuuranntenne is het eerste aanspreekpunt voor alle culturele informatie," zegt Geert Gielis, cultuuranntenne van het district Antwerpen. "Zo maken we het culturele aanbod kenbaar bij de inwoners door bijvoorbeeld de lokale activiteitenagenda van het stadsmagazine." Als je lid bent van een vereniging, dan kan je de cultuuranntenne dus maar beter op de hoogte brengen van je culturele activiteiten (ten laatste anderhalve maand op voorhand) zodat je evenementen in *De Antwerpenaar* aangekondigd kunnen worden.

Naast deze informatieve opdracht houden de cultuuranntennes zich verder bezig met de ondersteuning van culturele organisaties. Ze kunnen je helpen als je op zoek bent naar de juiste apparatuur, een degelijke infrastructuur

en mogelijke subsidiekanalen. Ook studentenverenigingen zijn welkom bij de lokale cultuuranntenne, want naast poëzieavonden of tentoonstellingen helpen ze je verder om activiteiten te organiseren die de mensen dichterbij elkaar brengen zoals fuiven. "Met studentenorganisaties heb ik nog niet samengewerkt, dat zal in de nabije toekomst zeker nog gebeuren," stelt Geert Gielis. "Al zullen individuele studenten al wel van onze diensten gebruik hebben gemaakt bij de tientallen oproepen die de cultuuranntennes wekelijks te verwerken krijgen. Wel heb ik in het verleden locaties helpen zoeken voor de eindejaarstentoonstellingen van de Academie en andere tijdelijke naschoolse projecten."

Ten slotte geven de cultuuranntennes nog advies aan de verschillende beleidsniveaus van de stad. Ze stelden

vorig jaar voor ieder district (Antwerpen, Berchem, Borgerhout, Hoboken, Wilrijk, Deurne, Ekeren, Merksem en Berendrecht-Zandvliet-Lillo 'Bezali') een lokaal cultureel beleidsplan op. "De andere taken van de cultuuranntennes zijn sterk toegespitst op de lokale omstandigheden, aangepast aan de specifieke sterktes en zwaktes van het culturele veld en verenigingsleven," vertelt Geert Gielis. Elk district heeft ondertussen een eigen cultuuranntenne en zij weten als geen

ander wat er nog ontbreekt in de lokale cultuur en kunnen zo een representatief overzicht bieden aan het stadsbestuur.

Ondertussen vinden steeds meer mensen de weg naar de cultuuranntennes, die daarom hard blijven werken om de deskundigheid en herkenbaarheid verder uit te bouwen. Dit jaar zullen de cultuuranntennes daarom een overkoepelend, stedelijk project opstellen. Verder blijven ze natuurlijk vooral bezig met buurtgerichte cultuurprojecten, zoals buurtfeesten, amateur-kunstenfestivals en workshops. De cultuuranntennes willen bovendien graag iedereen leren kennen die in Antwerpen bezig is met kunst en cultuur. Dus als je schildert, muziek maakt, danst, acteert, in een vereniging zit of nog andere dingen doet, neem dan contact op met de cultuuranntenne van jouw district. Zij zullen zeker openstaan voor al je ideeën en culturele plannen.

Remi van Trijp

Meer informatie over de cultuuranntenne van jouw district kan je vinden op de volgende website: <http://cultuur.antwerpen.be/antennes>
De cultuuranntenne van het district Antwerpen, Geert Gielis, vind je in de Lange Gasthuisstraat, 2000 Antwerpen. Je kan bellen (03-201.35.05), faxen (03-201.35.11), of e-mailen cultuuranntenne@stad.antwerpen.be.

het filmjaar 2003

Er zit muziek in

Hoe snel gaat de tijd, het nieuwe jaar is al bijna twee maanden ver. De examens liggen achter ons, en dus is er weer wat meer tijd voor allerlei leuks: een filmpje meepikken bijvoorbeeld. Welke films hebben de Antwerpse bioscopen zoal voor ons klaarliggen in de nabije toekomst?

Een eerste vaststelling is dat we weer veel grootheden mogen verwelkomen. Zo opende onlangs 'Catch Me If You Can', de nieuwste megaproductie van 'superregisseur' Steven Spielberg, wiens vorige film 'Minority Report' (met Tom Cruise) vorig jaar de zalen deed vollopen. De plot is eenvoudig: een meesterbedrieger (naar de historische figuur van Frank W. Abagnale) wordt gevisieerd door een FBI-agent die hem absoluut te pakken wil krijgen. Maar sobere plot of niet, van Spielberg mag je altijd net iets extra's verwachten, zeker wanneer hij het over historische personages heeft. Hij zorgde bovendien voor een aantrekkelijke cast, met Leonardo DiCaprio en Tom Hanks.

En dan is er de nieuwe prent van Steven Soderbergh: 'Solaris' (19/02) met George Clooney. Goed nieuws dus, want de combinatie van deze twee heren is altijd goed voor vuurwerk, denk maar aan 'Out

Of Sight' en vooral 'Ocean's Eleven'. James Cameron ('Terminator 2: Judgement Day' en 'Titanic') vervolledigt het winning team als producer. In deze nieuwe film speelt Clooney een psycholoog die de situatie moet onderzoeken aan boord van een ruimtestation dat rond de planeet Solaris draait. Het lijkt sciencefiction, maar het is eerder een love-story in een sci-fi setting: hij komt ginds terug in contact met zijn overleden vrouw. Clooney komt overigens in maart nog eens langs, met een eigen film 'Confessions Of A Dangerous Mind' met Julia Roberts.

Na 'Moulin Rouge' verschijnt er rond deze tijdweer een musical: 'Chicago'. Voor de verfilming van dit razend populaire Broadway-spektakel uit de jaren zeventig bracht regisseur Rob Marshall een indrukwekkende cast bijeen, met hoofdrollen voor Renée Zellweger, Catherine Zeta-Jones en Richard Gere. Het nogal slappe verhaal

draait rond de vluchtigheid van succes. Maar zoals bij elke musical is de plot niet het belangrijkste, vooral de muziek en de dynamische mise-en-scène zorgen ervoor dat het een zeer genietbare film is geworden. 'Chicago' is meteen het voorbeeld van een tweede vaststelling over dit filmjaar: muziek is zeer belangrijk. Neem nu '8 Mile' (26/02), het debuut van Eminem. Hij heeft zich omringd door bekwame mensen: Curtis Hanson regisseert en Kim Basinger speelt de rol van de moeder. Het is echter allemaal wat voorspelbaar ('a star is born'), al betekent dat niet dat het geen film is om naar uit te kijken.

De kruisbestuiving tussen muziek en film is ook merkbaar aan het grote

aantal muzieksterren dat zich met film bezighoudt. Zo is er 'Swept Away', van Guy Ritchie, met vrouwlief Madonna in de hoofdrol. Het koppel had waarschijnlijk gehoopt op een groot succes, maar in de US en UK was de film een enorme flop. Guy en Madonna richten nu alle hoop op het Europese vasteland. Grote budgetten staan dus blijkbaar niet altijd garant voor succes. Nee, dan liever het filmdebuut van 'onze' Tom Barman: 'Anyway The Wind Blows', is dan wel geen miljoenenproductie, maar lijkt toch meer dan de moeite waard. Spijtig genoeg is er -net als bij de cd's van DEUS- nogal wat onduidelijkheid over de precieze details van de release: de film zou afgewerkt zijn tegen eind februari, maar het kan nog even duren voor hij uitgebracht zal worden (misschien pas na de zomer). Hoe dan ook, als Barmans film even goed is als zijn muziek zitten we gebeiteld.

Ten slotte is het ook opvallend hoeveel sequels we voorgeschoteld krijgen. Vooral vanaf mei worden alle registers opengetrokken met o.m. een nieuwe 'Matrix'-film (en misschien nog één in november). Verder kruipt Angelina Jolie weer in de 'huid' van cyberbabe Lara Croft in 'Tomb Raider 2', zijn Drew Barrymore, Lucy Liu en Cameron Diaz terug als 'Charlie's Angels (2)', mag 'Ahnuld' nog eens opdruven als Terminator (3: 'Rise Of The Machines'), en ga zo maar door.

Aan jou om het kaf van het koren te scheiden. Maak er een geweldig filmjaar van!

Jurgen Van Haecht

Jongerenwerkloosheid

De federale verkiezingen in juni volgend jaar zullen anders verlopen dan men totnogtoe gewoon was. Dit hebben we te danken aan de nieuwe kieswet die eind september met veel moeite door het parlement werd gesleurd. De nieuwe kieswet, die vier wezenlijke innovaties inhoudt, heeft volgens de huidige regering als inzet de burger dichter bij de politiek

te brengen. Het zou echter wel eens om een sluwe politieke truc kunnen gaan waarmee paars-groen een tweede termijn probeert veilig te stellen. De wet heeft zo zijn voor- en tegenstanders. Zij komen in *dwars* uitgebreid aan het woord.

Het gaat niet goed met de werkgelegenheid in ons kleine Belgenlandje. Volgens de laatste cijfers tellen we maar liefst 380.222 uitkeringsgerechtigde werklozen, of 9,8% t.o.v. de actieve bevolking. Je moet geen rekenwonder zijn om in te zien dat dit een enorme maatschappelijke kost met zich meebrengt. En dan hebben we het niet enkel over de miljarden euro's die de RVA er jaarlijks doorjaagt... Thema's als verzuring en het toenemend aantal zelfmoorden zijn in deze context nooit helemaal out of the picture. Binnen de Belgische werkloosheid tekent zich echter een zo mogelijk nog meer verontrustende evolutie af. Kijken we naar de bevolking onder de 25 jaar, dan stellen we vast dat er zo'n 76.225 jongeren van de dop leven, een stijging met maar liefst 16,4% t.o.v. 2001. Als toekomstige jonge werkzoekende wil ik hier dan ook ondubbelzinnig aan de alarmbel trekken.

Het belang van de problematiek rond jongerenwerkloosheid kan moeilijk overschat worden. Er speelt immers een dubbel effect: op korte termijn drukken de werkloosheidsuitkeringen steeds zwaarder op de begroting, op iets langere termijn brokkelt het draagvlak voor de aanzwellende pensioenmassa aan een

onhoudbaar tempo af. Gevraagd naar oorzaken, en liefst ook oplossingen, voor de huidige situatie op de arbeidsmarkt, lijken de Belgische politici geen pasklaar antwoord te hebben. Men verwijst steeds naar de wereldwijde economische recessie die de markten zou verlammen.

Vacatures genoeg?

Dit is inderdaad een factor waar niet naast gekeken kan worden. In een regering waar iedereen de mond vol heeft van de 'actieve welvaartsstaat', komt men er echter niet zo goedkoop vanaf. Mogen we immers niet van de overheid verwachten dat zij in staat is om bij te sturen waar nodig, en een buffer vormt die ons in zekere mate beschermt tegen uitwendige conjuncturele invloeden? De Vlaamse regeringspartijen blijven het antwoord vooralsnog schuldig. Bij de VLD wees minister-president *Patrick Dewael himself* de afgelopen maanden op de incompatibiliteit tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt: vacatures genoeg, maar voor gespecialiseerd personeel. Meer middelen voor

onderwijs zouden hier op termijn aan kunnen verhelpen. Maar vanwaar dan het toenemende aantal hooggeschoolde werklozen? En had België al niet één van de beste onderwijssystemen ter wereld? Vlaams Sp.a-minister van tewerkstelling *Renaat Landuyt* gaat voor een meer symptomatische aanpak: extra begeleiding van schoolverlaters die na zes maanden nog geen job gevonden hebben, en verlaagde loonkosten voor werkgevers die een jongere aanwerven. De budgettaire ruimte voor deze maatregelen is echter beperkt en hiermee ook het effect ervan. Komen we tenslotte bij *Agalev*, dat in de persoon van *Mieke Vogels* - Vlaams minister van welzijn - de aandacht trok op de combinatie van betaalde arbeid en gezin.

Minder werken

Vele Vlamingen zouden maar wat graag minder werken en meer tijd voor hun gezin hebben. Zo ontstaat automatisch nieuwe ruimte op de arbeidsmarkt, omdat dan meer mensen nodig zijn om

hetzelfde werk te doen. De regering moet er volgens *Vogels* dan ook maar voor zorgen dat deze evolutie gestimuleerd wordt. Dit resulteerde reeds in concepten als bijvoorbeeld het zogenaamde 'tijdskrediet'.

De oppositie heeft al geruime tijd door dat de jongerenwerkloosheid een heikel punt is en hakt er dan ook lustig op in. Zo is er *Johan Sauwens*, tegenwoordig CD&V, die de regering er op tijd en stond van beschuldigt met de werkloosheidscijfers geknoeid te hebben om zichzelf uit de wind te zetten. Vanuit Vlaams-nationalistische hoek wordt dan weer gehamerd op de noodzaak van een gedefederaliseerde sociale zekerheid. De huidige federale minister van tewerkstelling, *Laurette Onkelinx*, dient volgens de N-VA enkel Waalse belangen. Vlaams minister *Van Landuyt* op zijn beurt zou zichzelf en met hem heel Vlaanderen volledig door haar laten wegdrukken.

U ziet het, beste lezer, stof genoeg voor een sappige discussie over een onmiskenbaar studentikoos onderwerp. *dwars* geeft het woord aan studenten uit de verschillende partijen.

Kristof De Pooter, m.m.v. Tomas Verachtert (we ontvingen geen bijdrage van de sp.a, nvdr)

“Zo win je twee keer: het milieu en de volksgezondheid worden er beter van en je creëert extra ruimte voor werkgelegenheid.”

“Jongeren geraken de laatste tijd weer steeds moeilijker aan een baan. De aanpak van de jeugdwerkloosheid staat dan ook hoog op het prioriteitenlijstje van Jong Agalev. De huidige situatie op de arbeidsmarkt is natuurlijk verre van eenvoudig, en een goed werkgelegenheidsbeleid vergt maatregelen op verschillende beleidsterreinen – meer dus dan in een kort standpunttekstje past. Ik wil hier dan ook maar een paar jonggroene voorstellen in de verf zetten.

Om de toegang tot de arbeidsmarkt te versoepelen, pleit Jong Agalev voor een uitbreiding van het werkervaringsaanbod, in die mate, dat schoolverlaters die na zes maanden nog geen job hebben gevonden hoe dan ook een job van minstens één jaar wordt aangeboden (het “jeugdwerkgarantieplan”). Dit zou meer specifiek kunnen ingevuld worden door een regenboogcontract (ook wel pluri-activiteitscontract genoemd). Dit is een contract waarbij een jongere voor een bepaalde periode een vast loon krijgt, maar zelf kiest uit een reeks

mogelijkheden voor wat hij of zij in ruil doet: vrijwilligerswerk, een stage, een eigen bedrijfje opstarten, een bijkomende opleiding... Zo’n contract versoepelt de overgang van studie naar werk, en geeft je de kans om meerdere talenten te ontwikkelen, zonder onmiddellijk vast te zitten in het keurslijf van de arbeidsmarkt.

Natuurlijk pak je jongerenwerkloosheid het beste aan door de werkloosheid in het algemeen tegen te gaan. Wat dat betreft pleit Jong Agalev al langer voor een verschuiving van lasten: wij willen de al te hoge lasten op arbeid verlagen en die op energieverbruik en milieuvervuiling verhogen, zonder daarmee de totale (para)fiscale druk te verhogen. Zo win je twee keer: het milieu en de volksgezondheid worden er beter van en je creëert extra ruimte voor werkgelegenheid.”

Ewoud Roes

Jong Agalev, student aanvullende studie internationale politiek

“Te vaak echter verschuift men een probleem in plaats van het op te lossen.”

“Je bent jong en je wil werk. Tegenwoordig is dit niet meer vanzelfsprekend. Steeds meer jongeren, pas afgestudeerd, zelfs met enige ervaring, vinden steeds moeilijker werk. Als het economisch slechter gaat, zijn bepaalde doelgroepen, bv. jongeren, hier eerst de dupe van.

Volgens de VDAB steeg het aantal niet-werkende werkzoekenden in december 2002, tegenover december 2001, met 8,7%. Bekijken we de jongerenwerkloosheid apart, dan stellen we vast dat voor de jongeren onder de 25 jaar, de werkloosheid zelfs toenam met 17,3%. Daarbij trok de zeer opvallende trend van de stijgende werkloosheid voor hooggeschoolden bijzonder de aandacht. Hierbij merken we het grote aantal hooggeschoolde jongeren op.

Deze laatste vaststelling heeft de overheid min of meer wakker geschud. Toch enkele bedenkingen hierbij. Het is lovenswaardig dat er maatregelen getroffen worden, maar men mag zich daarbij niet beperken tot het enorm gestegen werkloosheidspercentage

van de jonge hooggeschoolden (dat eerder conjunctuurgebonden is). Laaggeschoolden kennen immers het probleem van structurele (zelfs langdurige) werkloosheid.

Het lijkt dan ook zeer kortzichtig om maatregelen uit te vaardigen die slecht één kleine groep, en dan vaak nog voor een korte periode, terug aan werk helpen. De overheid mag immers de stijgende “gewone” werkloosheid niet uit het oog verliezen. Een integrale aanpak moet dan ook de grootste prioriteit krijgen. Uiteraard kan de overheid hierbij een aantal specifieke maatregelen naar de meest getroffen groepen, o.a. de jongeren, richten. Te vaak echter verschuift men een probleem in plaats van het op te lossen: een maatregel ten gunste van één doelgroep verloopt ten koste van een andere groep. Daarom kan enkel een integrale visie op het werkloosheidsbeleid voor iedereen een verbetering bieden.”

Lies Cornelissen

jong-CD&V Borgerhout

“Wanneer de Belgische overheid maatregelen neemt, zijn die dikwijls wel goed voor de Waalse, maar helemaal niet voor de Vlaamse economie. ”

“Terwijl er al bijna 200.000 Vlaamse werklozen zijn, is de werkloosheid bij de 25-jarigen op één jaar tijd gestegen met maar liefst 20%. Ook een universitair diploma biedt al lang geen werkzekerheid meer. Wel integendeel, sinds januari 2002 is de werkloosheid bij jonge universitaires gestegen met 33%.

Toch wordt er door de federale overheid niets gedaan. De Vlaamse overheid staat erbij en kijkt ernaar. Zij beschikt immers niet over de bevoegdheden om een echt werkgelegenheidsbeleid te voeren.

Eén Belgisch economisch beleid werkt niet. Eenvoudigweg omdat Vlaanderen en Wallonië elk een eigen economie hebben en dus ook een eigen beleid nodig hebben. Wanneer de Belgische overheid maatregelen neemt, zijn die dikwijls wel goed voor de Waalse, maar helemaal niet voor de Vlaamse economie. Dat zegt niet alleen de N-VA, maar ook internationale instellingen als het IMF en de OESO.

De N-VA wil daarom een eigen Vlaams economisch en tewerkstellingsbeleid, aangepast aan de Vlaamse problemen.

Alleen zo kan het welzijn en de welvaart van zes miljoen Vlamingen verzekerd worden.

In eerste instantie moet vermeden worden dat nog meer bedrijven naar het buitenland trekken vanwege de hoge loonkost. Daarom wil de N-VA dat de *“niet-arbeidsgebonden risico’s”*, zoals gezondheidszorg en gezinsbijslag, niet langer betaald worden via de belasting op arbeid, maar met algemeen belastinggeld. Zo worden jobs heel wat goedkoper. Daarnaast moet het Vlaams ondernemerschap maximaal gestimuleerd worden met vooral aandacht voor startende en doorgroeiende ondernemingen, een echt zelfstandigenstatuut, de afschaffing van de administratieve rompslomp,... De N-VA wil de politiek wakker schudden, want de hoge werkloosheid is niet alleen het resultaat van de slechte economische conjunctuur.”

Geert Antonio

N-VA Jongerenkandidaat, 10de plaats Kamer

“Duizenden werkloze jongeren zijn dus het slachtoffer van het anti-Vlaamse paarsgroene beleid.”

“De laatste jeugdwerkloosheidscijfers in Vlaanderen waren ronduit desastreus. De jeugdwerkloosheid steeg het afgelopen jaar met meer dan 13%. Het aantal jongeren in wachttijd (die nog geen recht hebben op een uitkering) steeg zelfs met 18,3%. De algemene verwachting is bovendien dat de situatie nog zal verslechteren.

Hoe is dit mogelijk? Enkele jaren geleden werden er toch maatregelen genomen tegen de jeugdwerkloosheid: de zogenaamde startbanen van het Rosetta-plan? Helaas waren dit plannen die vooral de Waalse werkloosheid moesten aanpakken. De plannen waren volledig op maat gemaakt voor de Waalse economie. Het Vlaams Blok stelde dit reeds begin 2000, bij de lancering van het plan. En het Vlaams Blok kreeg gelijk: volgens een enquête van het VEV eind 2000 zou 64,3% van de Vlaamse bedrijven jongeren een betere baan hebben kunnen geven zonder het banenplan en bijna 90% zou zonder het plan evenveel jongeren hebben

aangeworven.

Als reactie op de stijgende jeugdwerkloosheid wilde anno 2003 nu ook de Vlaamse regering een maatregel nemen, de jobkaart, die wél zeer nuttig zou kunnen zijn in de strijd tegen de Vlaamse jeugdwerkloosheid. Het Vlaams Blok steunde deze maatregel voor 100%. Helaas, deze kaart kon geen doorgang vinden, want ... de kaart werd geblokkeerd door de federale - uiteraard Waalse - minister van arbeid Onkelinx. Duizenden werkloze jongeren zijn dus het slachtoffer van het anti-Vlaamse paarsgroene beleid.

De enige oplossing is dat Vlaanderen onafhankelijk wordt en dus eindelijk een eigen beleid kan voeren, ook inzake werkgelegenheid. De voor de economie nodige verlaging van de vennootschapsbelasting die de VLD wél beloofde maar nooit gaf wordt dan mogelijk.”

*Wim Van Osselaer
Vlaams Blok Jongeren*

“De enige structurele oplossing om werkloosheid aan te pakken is op Europees niveau een tewerkstellingspolitiek te voeren.”

“Tussen 2000 en 2002 kwamen er 32% meer jongerenwerklozen wat hun totaal op 58000 brengt (DS 17-01-2003). We spreken hier over een ernstig probleem dat veel te weinig aangekaart wordt. Het gaat immers om 23% van de werkzoekenden in Vlaanderen.

Verontrustend is ook dat het vooral gaat om hoger opgeleide jongeren. Er moet dus prioritair iets aan gedaan worden. Toch kan men zich de vraag stellen in welke mate dit nog op Vlaams of Belgisch niveau kan worden opgelost. Het is al niet evident om deze crisis landelijk aan te pakken, puur op Vlaams niveau lijkt het al helemaal een druppel op een hete plaat. Bijvoorbeeld de maatregel van Vlaams SP.a-minister van tewerkstelling Landuyt die de jobkaart invoert voor jonge schoolverlaters als deus ex machina om de jongerenwerkloosheid te doen dalen heeft toch geen zin! Dat blijft immers het aanpakken van gevolgen van een probleem in plaats van het probleem zelf aan te pakken. De vraag naar werknemers zal er immers niet door toenemen.

De enige structurele oplossing om werkloosheid aan te pakken is op Europees niveau een tewerkstellingspolitiek te voeren, die erop gericht is om het voor bedrijven aantrekkelijk te maken zich in de EU te vestigen en er mensen aan te nemen. De verschillende lastenverlagingen die onder druk van de VLD doorgevoerd werden en het ongedaan maken van de belastingsverhogingen van 10 jaar roomsrode regeringen, zorgden er reeds voor dat de crisis bij ons minder groot is dan in onze buurlanden. Er is echter lang niet genoeg gedaan.

Het debat over flexibelere arbeidregelingen moet dringend geopend worden hoewel vakbonden er allergisch aan lijken te zijn. Verder moeten er nog meer lastenverlagingen doorgevoerd worden, zowel voor de bedrijven, zodat ze zich hier vestigen of uitbreiden, als voor consumenten zodat de consumptie en de levensstandaard verhoogd kunnen worden.”

Bart Laureys
Jong-VLD, student rechten

Heil Aboe

Zuiderpershuis, 6 februari 2003, 20u00 of net iets later. Op initiatief van Mourad Bekour bracht Turnhoutsebaan.net, een nieuwe organisatie uit Borgerhout die vooral op het internet actief is, Yves Desmet (De Morgen), Dyab Abou Jahjah (AEL), Jan-Pieter Everaerts (Diogenes) en Flip Voets (Raad voor de journalistiek) rond de tafel. Thema was de kwaliteit van de berichtgeving rond de moord op Mohamed Achrak op 26 november vorig jaar in Borgerhout. Wat volgde was zorgwekkend.

Wie, zoals wij, een inhoudelijke dialoog over journalistieke deontologie verwachtte, kwam bedrogen uit. Wie, en dat probeerden wij, onbevooroordeeld trachtte te luisteren, was een vreemde eend. Een al te brave moderator Tom Naegels (journalist) bleek niet in staat zijn panel bij de les te houden. Steeds weer namen persoonlijke agenda's en misplaatste discussies de bovenhand. Een ontstellend zwakke Desmet kon geen vuist maken tegen de populist Abou Jahjah. Voets bleef wijselijk op de achtergrond en Everaerts was enkel met zichzelf bezig. Veel meer dan dit gewouwel naast de kwestie, stoorde ons echter de ondermijning van de dialoog. De vooringenomenheid die Abou Jahjah de media verweet, kwam des te schrijnender tot uiting in de kinderachtige reacties van zijn eigen militanten. Massaal applaus steeg

een verslag

op bij iedere sloganeske uitspraak van de aanvoerder, awoert-geroep deed elke kritische bemerking verstommen. Wát gezegd werd deed niet terzake, enkel door wie. Waar elke rationele grond voor deze extrem(istisch)e uitingen van samenhorigheid ontbrak, leken wij wel de niet-geassimileerde allochtonen.

Niet enkel het collectieve handjeklappen bekleemde ons. Ook het feit dat Abou Jahjah de sfeervolle zaal bezette met een legertje duistere bodyguards, zou ons nog met een echt onveiligheidsgevoel kunnen opzadelen. Nu het debat toch al lang geen debat meer was, kregen ook de toeschouwers nog de kans op hun moment van glorie. De vragenronde werd voor ons de druppel die de emmer van het krediet deed overlopen.

Een allochtone journaliste getuigde over haar belevenissen in een internetcafé waar ze op zoek was naar de AEL-vrouwenpatrouilles. Geen meisje te bespeuren echter, wel een bende mannelijke AEL-activisten die haar onomwonden 'hoer' en 'slet' noemden. Een gedrag dat door het allochtone publiek in de zaal best gesmaakt werd. Onze blik richtte zich hoopvol op de nieuwe politieke leider van deze jongeren voor een gezondere reactie. “Wat verwacht je dan, dat is toch normaal”, was het onrustwekkende antwoord.

(md & ep)

“Daar emme kik
mijn hart verlo-oren”

A n t w e r p b y N i g h t

Op de redactie van een Antwerps studentenblad moeten –bijna per definitie– een gezond aantal overtuigde Sinjoren rondlopen. Indien ook u met trots deze titel draagt, kent u als trouwe lezer ongetwijfeld de *dwars*-column ‘randstad’ van Mati en Waldo. Een bataljon virussen en microben met een eerder negatieve instelling weerhielden ons duo er deze maand van om hun tocht doorheen de scheldestad voort te zetten. U zal dan ook vergeefs zoeken naar hun bijdrage.

Een alternatief liet even op zich wachten, maar haalde nog nét de laatste pagina. Deze laatste pagina.

Een schijnbaar verdwaald harmonciaspeler zat op diezelfde Grote Markt te mokken. “Geen kat op straat.” Voor twee euro poseerde hij vervolgens een dik half uur met veel enthousiasme voor het stadhuis. De lucht stroomde rijkelijk en harmonieus in en uit z’n longen en z’n instrument!

De ‘ijzeren noodbrug’ uit de jaren stillekes (linksonder) ligt vlak bij de plaats waar de vijfde foto (rechtsonder) is getrokken. U zou op de achtergrond van dit zicht op de Keizerlei het Centraal Station herkennen, indien de voorbijrijdende bus haar sporen niet had achtergelaten.

(ja, foto's AMOZ)

Tijdens de redactionele werkuren, wanneer de zon reeds lange tijd met haar stralen over andere continenten streelt, kroop een van onze fotografen uit de redactionele zolder.

De scherpe winterwind legde nog meer dan gewoonlijk de onzichtbare nadruk op de koele schoonheid van ‘s stads meest verlichte accenten. De gevoelige film (100 ASA om precies te zijn) legde legendarische en historische stadsburgers vast; u herkent linksboven *Brabo* op de Grote Markt en daarnaast *Van Dyck* aan de Meir.

